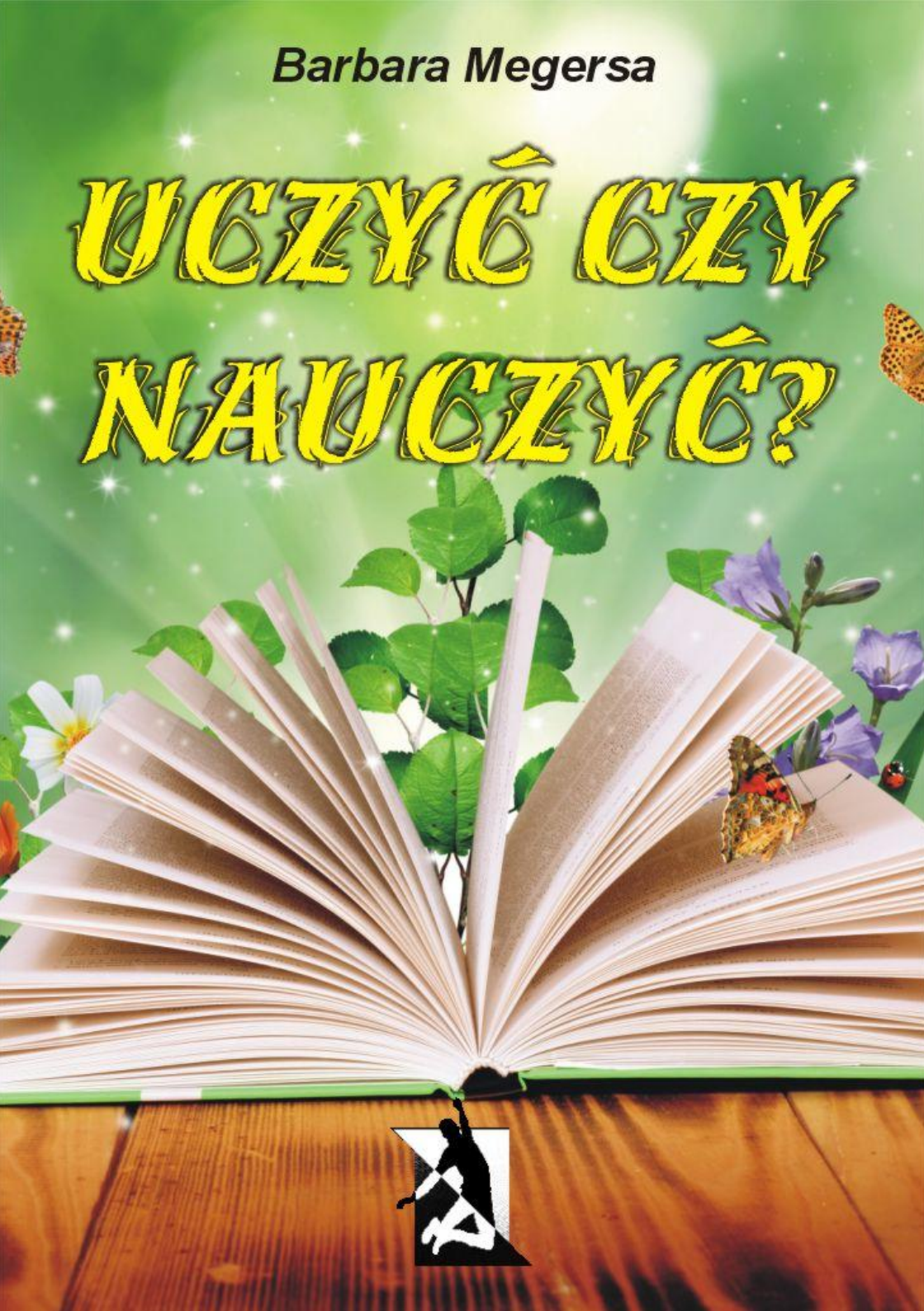
Barbara Megersa

UCZYĆ CZY NAUCZYĆ?

Barbara Megersa

Uczyć czy nauczyć?

Wydawnictwo Psychoskok 2013
Konin

Barbara Megersa
"Uczyć czy nauczyć?"

Copyright © by Wydawnictwo Psychoskok, 2013
Copyright © by Barbara Megersa, 2013

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana, powielana i udostępniana w jakiejkolwiek formie bez pisemnej zgody wydawcy.

Skład: Wydawnictwo Psychoskok
Projekt okładki: Wydawnictwo Psychoskok
Zdjęcie okładki © Lilya - Fotolia.com

ISBN: 978-83-7900-086-9

Wydawnictwo Psychoskok
ul. Chopina 9, pok. 23, 62-507 Konin
tel. (63) 242 02 02, kom. 665-955-131
http://wydawnictwo.psychoskok.pl
e-mail:wydawnictwo@psychoskok.pl

Spis treści

Jak skutecznie uczyć słownictwa? 6

Jak mieć autorytet u swoich uczniów? 11

Jak prowadzić korepetycje indywidualne? 1 7

Korepetycje dla osób wyjeżdżających za granicę 26

Przykładowe tematy na korepetycje dla osób wyjeżdżających za granicę. 28

Jak prowadzić korepetycje dla osób przygotowujących się do egzaminu z języka obcego?.....163

Jeszcze kilka uwag dotyczących nauczania języka obcego.....169

Na koniec kilka słów o pracy domowej. 181

UCZYĆ CZY NAUCZYĆ?

Nauczyciele języków obcych często mają problem z uzyskaniem efektów swojej pracy. Nasuwa się więc pytanie - co jest efektem ich pracy? Przede wszystkim przygotowanie ucznia do porozumiewania się w języku obcym oraz przygotowanie do egzaminu z języka obcego. Wśród uczniów uczących się języka obcego można wyróżnić trzy grupy. Jedną z nich stanowią ci, którzy uczą się tylko dla oceny, drugą ci, którzy przygotowują się do egzaminu, a trzecią ci, którzy w nauce języka obcego upatrują szanse na lepszą przyszłość np. poprzez pracę za granicą. I tym samym należy zaplanować swoją pracę dla każdej z tych grup inaczej. Nie jest możliwe, aby jedną metodę stosować dla osoby, która chce tylko uzyskać wyższą ocenę, do osoby, która chce wyjechać do pracy za granicę i do osoby, która zdaje za rok maturę, czy egzamin gimnazjalny.

Jak skutecznie uczyć słownictwa?

Załóżmy, że mamy w szkole językowej grupę 4-6-8-10 osób, która chce nauczyć się mówić w języku obcym. Oczywiście przyswajanie języka obcego trwa latami. W przypadku dzieci należy je posyłać na zajęcia jak najwcześniej, ponieważ przyswajają szybko język obcy, mimo że szybko zapominają nowe słówka. Dlatego też należy je ciągle powtarzać. W przypadku dorosłych, którzy chcą nauczyć się mówić w języku obcym, należy pracować na zajęciach blokami leksykalnymi. Dorośli chcą jak najszybciej zobaczyć u siebie efekty nauczania. W zależności od tego ile mamy do dyspozycji godzin nauki, opracowujemy program nauczania oparty na podręcznikach, ale na wybranych zagadnieniach, bardziej przypominający rozmówki języka obcego. Ważne jest, aby słuchaczom dać wskazówki, jak skutecznie nauczyć się języka obcego. Przykładowo naszym jako lektorów zadaniem jest nauczyć, jak zapytać o godzinę i o drogę do dworca. Nie polega to na tym, że napiszemy zwrot na tablicy, przeczytamy go i słuchacze sobie zapiszą, a potem powiemy proszę się tego nauczyć. Nie tędy droga. Oczywiście mała część słuchaczy przyswoi sama nowe słownictwo. Jednak to my lektorzy na zajęciach mamy nauczyć jak najwięcej. Szczególnie

dotyczy to wprowadzania podstaw danego języka. Nauczanie zaawansowanego języka obcego również wymaga od nas pokazania w jaki sposób nasi uczniowie mają przyswoić dany materiał. Na poziomach zaawansowanych praca lektora zależy w dużej mierze od zdolności grupy. Mimo to wprowadzając coraz to nowe i bardziej rozbudowane zwroty również powinniśmy zwrócić uwagę na sposób, w jaki nauczamy. Powinniśmy oprzeć się na sposobie wprowadzania podstawowych zwrotów. W ten sam sposób wprowadzać bardziej zaawansowane zwroty. To na zajęciach słuchacze muszą ćwiczyć mówienie oraz słuchanie ze zrozumieniem. W czasie zajęć lektor ma możliwość skorygowania ewentualnych błędów w mówieniu swojego słuchacza. Co w takim razie zrobić? Jak pracować?

Uczymy zwrotu: How old are you?

Wie alt bist du? itp.

Nie wszyscy początkujący są w stanie powtórzyć i zapamiętać ten zwrot natychmiast, szczególnie dzieci. Dotyczy to również zwrotów bardziej zaawansowanych. Mamy w grupie np. 8 osób. Zwracamy uwagę, aby słuchacze patrzyli na nasze usta w momencie, gdy powoli

mówimy: How old are you? Jeszcze raz powoli wszyscy razem: How old are you?

Teraz pojedynczo każdy powtarza razem z lektorem. W czasie gdy jedna osoba mówi głośno, pozostali powtarzają zwrot po cichu. Oczywiście my lektorzy cały czas bacznie obserwujemy cała grupę, tak aby wiedziała, że jest pod kontrolą. Tym sposobem każdy powtórzy zwrot ok. 4-6-8 razy w zależności od ilości osób w grupie. Założeniem jest, że przed wprowadzeniem pytania wszyscy zapoznali się z liczebnikami i doskonale potrafią nimi operować w języku obcym.

Wprowadzamy odpowiedzi na pytanie How old are you?: I'm seven. Odpowiedź jest prosta, więc każdy ją powtarza za lektorem. Przypominamy pytanie How old are you? i prowadzimy tzw. łańcuszek, czyli jedna osoba zadaje pytanie, druga odpowiada. Oczywiście pomagamy przy pytaniach i odpowiedziach. Po przeprowadzeniu „łańcuszka'' pytamy uczestników kursu: Jak zapytamy o wiek kolegę lub koleżankę? Mniejsze dzieci powinny zapamiętać zwrot, w którym mówią ile mają lat, jeśli są w stanie mogą również rozumieć pytanie i umieć na nie odpowiedzieć. Starsi kursanci zapamiętują jak zapytać o wiek i jak odpowiedzieć na to pytanie.

Jest to oczywiście przykładowy zwrot, ale ten sposób można wykorzystać do innych zwrotów. Pamiętajmy o tym, że zwroty z każdej lekcji należy przypominać i utrwalać na każdym następnym spotkaniu. Staramy się jak najwięcej przypominać z materiału wprowadzonego wcześniej i dopiero wprowadzić nowy materiał.

Przede wszystkim należy pamiętać, że lekcja powinna być dynamiczna. Lektor od pierwszego momentu wejścia do klasy powinien mieć odpowiednią charyzmatyczną postawę. Każdą lekcję powinien zaczynać od stałego zwrotu, który będzie się kojarzył z lekcją, np. How are you today?/ Wie geht' s heute?

Uczymy mówić, więc sami też mówmy jak najwięcej po angielsku / niemiecku / rosyjsku. Wykorzystujmy sytuację zaistniałą na lekcji do wprowadzenia nowego zwrotu. Jeśli jeden z uczniów np. chce się napić na lekcji wprowadźmy w zależności od poziomu grupy nowe słowo lub zwrot

np. I drink, I would like to drink

Ich trinke, Ich mochte trinken,

Jeśli jeden z uczniów nie skupia się na lekcji wprowadźmy zwrot : What are you doing? / Was machst du? Zasada wprowadzania zwrotów jest taka jak wyżej.

Jeśli ktoś coś robi na lekcji, czego nie powinien, wprowadźmy zwrot; Don't do that!

Mach das nicht!

Bądźmy elastyczni, reagujmy szybko, wykorzystujmy każdą sytuację do wprowadzenia nowych zwrotów o stopniu trudności zależnym od poziomu grupy.

Kursanci na lekcjach nie mają prawa się nudzić. Muszą być cały czas zajęci. Obserwujmy każdego ucznia i mobilizujmy go do aktywnego uczestnictwa w lekcji. Starajmy się od początku pokazać kursantom praktyczną potrzebę wykorzystania słownictwa, którego w tym momencie się uczą. Jeśli uczymy nazw części ciała, zwróćmy uwagę na wizytę u lekarza.